

Korstaskolan

2011-03-11

Box 9041

850 09 Sundsvall

Dnr: 43–2010:5018

Skönsbergs skola

Box 9034

850 09 Sundsvall

Skolbeslut för Grundskola

efter tillsyn av Korstaskolan och Skönsbergs
skola i Sundsvalls kommun

Tillsyn i Korstaskolan och Skönsbergs skola

Datum: 2011-03-10

1 (5)

Dnr 43–2010:5018

Ulla Edin

Korstaskolan

Box 9041

850 09 Sundsvall

ulla.edin@skola.sundsvall.se

Skönsbergs skola

Box 9034

850 09 Sundsvall

Tillsyn i Korstaskolan och Skönsbergs skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Korstaskolan och Skönsbergs skola och Sundsvalls kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Nationella prov i årskurs 3 och 5 sammanställs på skolnivå och fungerar som underlag för lärarnas bedömningar av måluppfyllelsen i ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk. Av skolornas sammanställning framgår att kunskapsresultaten vid Skönsbergs skola måste förbättras. Många elever når inte målen i dessa ämnen. På Korstaskolan når fler elever målen i dessa ämnen men även här kan resultaten förbättras. Skolorna kan dock inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål i årskurs 5.

Trots ett medvetet arbete med särskilt stöd redovisar Skönsbergs skola en stor andel elever som inte når målen i alla ämnen. Det är därför av största vikt att skolan fortsätter

att följa upp och analysera hur det särskilda stödet utformas och bedrivs i syfte att ta reda på om rätt stöd ges samt för att säkerställa att stöd ges i en omfattning som motsvarar elevernas faktiska behov.

Lärarna dokumenterar främst elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena svenska, matematik och engelska. Dokumentationen av elevernas kunskapsutveckling och resultat görs dock inte på samma goda sätt i alla ämnen i förhållande till kursplanernas krav. Detta får bland annat konsekvenser för kvaliteten på de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen. Därmed saknas också ett viktigt underlag för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att öka måluppfyllelsen. Det kan även innebära svårigheter för lärarna att anpassa undervisningen till elevernas individuella behov. För att skolan ska kunna göra analyser av kunskapsresultaten måste dokumentationen av varje elevs kunskapsutveckling och resultat förbättras och tydligt relateras till läroplanens och kursplanernas mål i samtliga ämnen.

Rektorns roll är att leda kvalitetsarbetet på skolan, d.v.s. följa upp, utvärdera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Som ett led i det arbetet behöver rektorn för de båda skolorna i högre grad sammanställa och analysera elevernas kunskapsutveckling och resultat. Detta så att både väl fungerande insatser synliggörs men också för att kunna identifiera om särskilda utvecklingsinsatser behöver sättas in.

Dokumentstudier och intervjuer visar att båda skolorna erbjuder elever och personal en i huvudsak trygg arbetsmiljö där det sällan förekommer kränkningar. Relationerna mellan elever och mellan elever och lärare upplevs som goda. Båda skolorna arbetar aktivt med värdegrundsfrågor och de kartlägger elevernas arbetsmiljö genom enkäter m.m. Kartläggningen används som en utgångspunkt i värdegrundsarbetet. Ett arbete som uppges ha lett till att klimatet i klassrummen och situationen ute på raster präglas av en lugn och tillåtande stämning. I denna process ska även eleverna vara delaktiga. Något som båda skolorna behöver beakta.

Skolinspektionen har i tillsynen av Korstaskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan redovisar inte en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, kursplanerna).
- Elevernas kunskapsutveckling och resultat följs inte regelbundet upp, dokumenteras och utvärderas i samtliga ämnen och årskurser med utgångspunkt i kursplanernas mål. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som upprättas uppfyller inte förordningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg).

- Rektorn säkerställer inte att elevernas kunskapsutveckling och resultat regelbundet följs upp, dokumenteras och utvärderas i samtliga ämnen och årskurser. Rektorn följer inte heller i tillräckligt stor omfattning upp skolans kunskapsresultat och andra resultat på grupp och skolnivå som en del i sitt utvecklingsarbete (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar)
- Rektorn och lärarna informerar och klargör inte mål och krav för elever i tillräcklig omfattning (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Rektorn och lärarna vid Korstaskolan behöver mer aktivt arbeta för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar)
- Korstaskolan har inte en plan mot kränkande behandling som fullt ut uppfyller kraven i författningen (14 a kap. skollagen 6-8 §§, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Korstaskolans rutiner kring arbetet med elever i behov av särskilt stöd och skolans åtgärdsprogram uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolan erbjuder inte studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det (5 kap. 2 §, grundskoleförordningen)
- Rektorn beslutar inte om undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarnas krav. Undervisningen i svenska som andraspråk genomförs inte heller på det sätt lagen föreskriver. (2 kap. 15-16 § grundskoleförordningen)

Skolinspektionen har i tillsynen av Skönsbergs skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen vid Skönsbergs skola. Skolan redovisar inte en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, kursplanerna).
- Elevernas kunskapsutveckling och resultat följs inte regelbundet upp, dokumenteras och utvärderas i samtliga ämnen och årskurser med utgångspunkt i

kursplanernas mål. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som upprättas uppfyller inte förordningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg).

- Rektorn säkerställer inte att elevernas kunskapsutveckling och resultat regelbundet följs upp, dokumenteras och utvärderas i samtliga ämnen och årskurser. Rektorn följer inte heller i tillräckligt stor omfattning upp skolans kunskapsresultat och andra resultat på grupp och skolnivå som en del i sitt utvecklingsarbete (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar)
- Rektorn och lärarna informerar och klargör inte mål och krav för föräldrar och elever i tillräcklig omfattning (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Rektorn och lärarna vid Skönsbergs skola behöver mer aktivt arbeta för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar)
- Rektorn och lärarna har inte i tillräcklig utsträckning höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer)
- Skönsbergs skola har inte en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven i författningen (14 a kap. skollagen 6-8 §§, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Rektorn tar inte ett tydligt ansvar för att elevers eventuella behov av särskilt stöd utreds och säkerställer inte att alla elever i behov av särskilt stöd får det stöd de behöver (5 kap 1, 4 §§ grundskoleförordningen)
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap 1§ grundskoleförordningen)
- Skolan erbjuder inte studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det (5 kap. 2 §, grundskoleförordningen)
- Rektorn beslutar inte om undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarnas krav. Undervisningen i svenska som andraspråk genomförs inte heller på det sätt lagen föreskriver. (2 kap. 15-16 § grundskoleförordningen)

Tillsyn i Korstaskolan och Skönsbergs skola

Datum: 2011-03-10

5 (5)

Dnr 43–2010:5018

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2-3

Rektor och Sundsvalls kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sundsvalls kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sundsvalls kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Skolinspektionen begär in en sammanställning av samtliga kunskapsresultat för att kunna bedöma skolornas måluppfyllelse i årskurs 5.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Ulf Pantzare och Sara Lyrenäs samt undervisningsrådet Eva Edlund.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Ulrika Svedmark

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Korstaskolan
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Skönsbergs skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundsvalls kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Korstaskolan den 8 och 9 februari och Skönsbergs skola den 9 och 10 februari.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I Korstaskolan och Skönsbergs skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolorna

Tabell 1. Antal elever på Korstaskolan

Korstaskolan	Antal elever
Förskoleklass	20
Grundskola	120

Tabell 2.:Antal elever på Skönsbergs skola

Skönsbergs skola	Antal elever
Förskoleklass	18
Grundskola	104

Källa: Skolornas rektor Ulla Edin

Korstaskolan, F-6 och Skönsbergs skola, F-6 leds av en rektor som också ansvarar för de fritidshem som finns i anslutning till skolorna. Skolbarnsomsorgens verksamheter beskrivs i en särskild verksamhetsrapport.

Vid Korstaskolan finns en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp för vilken Korstaskolans rektor ansvarar. Denna verksamhet bedöms i kommunbeslutet.

Vid Skönsbergs skola finns många elever med annat modersmål än svenska. Vid Skönsbergs skola finns också sedan höstterminen 2010 en så kallad internationell klass som tar emot till Sverige nyanlända elever.

Av de eleverna vid Korstaskolan och Skönsbergs skola som väljer att fortsätta i kommunens grundskola efter årskurs 6 fortsätter de flesta sin skolgång vid Katrinelundsskolan. Ett flertal elever väljer att fortsätta sin skolgång vid någon av de fristående skolorna i Sundsvall.

Skolorna ingår i försöket med undervisning utan timplan.

Tillsynsprotokoll för Korstaskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☒

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☒

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. Skolan kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Kursplanerna

Motivering:

Det framkommer av de dokument Korstaskolan skickat in till Skolinspektionen och av samtalen med rektorn och lärarna att alla elever i årskurs 3 når målen i matematik och de allra flesta eleverna når målen i svenska i årskurs 3. I årskurs 5 bedöms också de allra flesta eleverna nå målen i dessa ämnen. Skolan kan dock inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål i årskurs 5. Kunskapsresultaten har därför inte kunnat bedömas i helhet. Se vidare bedömningsområde, *Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering*.

Skolans egen sammanställning av resultaten av de nationella ämnesproven för årskurs 3 visar att kunskapsresultaten är goda men att alla eleverna inte når kunskapsmålen fullt ut. När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar skolans sammanställning av resultaten att de varierat mellan ämnena svenska, matematik och engelska. I svenska och matematik varierar andelen elever som når kravnivån för godkänt på de olika delproven mellan cirka 75 procent och 100 procent. Resultaten i engelska visar att de allra flesta eleverna når kravnivån för godkänt i samtliga delprov.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att lärarna på ett tydligare sätt måste följa upp, utvärdera och dokumentera varje elevs kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas och läroplanens krav i samtliga ämnen och årskurser.

Skolinspektionen bedömer vidare att arbetet med att ge eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling genom individuella utvecklingsplaner, IUP, med skriftliga omdömen måste förbättras. De skriftliga omdömena måste omfatta samtliga ämnen eleven får undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg.

Motivering:*Kunskapsuppföljning*

Lärarna dokumenterar uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling och resultat i svenska, matematik och till viss del i engelska. Däremot framkommer av dokumentstudier och intervjuer att det brister när det gäller dokumenterad uppföljning och utvärdering i övriga ämnen relaterat till läroplanens och kursplanernas mål. I intervju med lärarna framkommer att de i en del ämnen mer följer upp vad eleven gjort och i mindre utsträckning vad eleven lärt. Något som de tror kommer att förbättras med utgångspunkt i det pågående utvecklingsarbetet i samband med den nya läroplanen med nya kursplaner.

Utvecklingssamtal, IUP med skriftliga omdömen

Rektorn och lärarna uppger att i samband med utvecklingssamtalen upprättas IUP, för alla elever. Rektorn och lärarna uppger att föräldrar uttrycker att de är mycket nöjda med utvecklingssamtalen. De IUP som Skolinspektionen har tagit del av är kortfattade och saknar en tydlig koppling till de nationella målen. De mål som finns uppsatta i IUP har karaktären av aktiviteter. Vidare saknas också en sammanfattning av vilka insatser skolan ska vidta för att eleven ska utvecklas mot målen.

IUP ska innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne. De skriftliga omdömen Skolinspektionen tagit del av är inte kopplade till kursplanernas mål i de olika ämnena. De innehåller i huvudsak kryssrutor som anger om eleven når målen eller inte. Vilka mål som nås eller inte framgår inte. Vidare framgår av intervjuer med lärare att alla elever inte får skriftliga omdömen i alla ämnen som de får undervisning i. Rektorn uppger att lärarna själva väljer hur de skriftliga omdömena ska utformas. Skolinspektionen vill i sammanhanget poängtera att det enligt grundskoleförordningen är rektorn som ska besluta om utformningen av sådan skriftlig information. Enligt Skolinspektionen behöver rektorn tillsammans med lärarna arbeta för att de skriftliga omdömena och elevernas framtidsytande mål i de individuella utvecklingsplanerna formuleras på ett sådant sätt att de konkret och tydligt står i relation till de nationella målen.

Se vidare Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för att elevernas kunskapsutveckling och resultat regelbundet följs upp och utvärderas på individ-, grupp- och skolnivå i samtliga ämnen och årskurser.

Skolinspektionen bedömer vidare att rektorn behöver ta ett större ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans övriga resultat och använda detta underlag för att nå

de nationella målen. Skolan måste också dokumentera sitt kvalitetsarbete så att det kan vara ett stöd i skolans utvecklingsarbete.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Varje termin genomförs klassgenomgångar på Korstaskolan där rektor deltar och får information om elevernas resultat, främst vilka elever som är i behov av särskilt stöd i svenska, matematik och engelska. Några andra resultat efterfrågas och dokumenteras inte för att kunna användas som underlag i kvalitetsarbetet. Rektorn gör inte heller några sammanställningar på grupp och skolnivå av kunskapsutveckling och resultat i de olika ämnena och årskurserna.

Skolans kvalitetsredovisning är innehållsrik och ger mycket information om skolan. Den har dock mer karaktären av en verksamhetsredogörelse och saknar i vissa avseenden resultat i enlighet med nationella mål. Analyser görs men kopplas inte alltid till åtgärder för utveckling. Även rektorn menar att kvalitetsarbetet och redovisningen behöver fokusera mer på resultat, analyser och åtgärder för utveckling. De kunskapsresultat som följs upp och redovisas är resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 samt måluppfyllelsen i svenska och matematik i årskurserna 3 och 5 samt engelska i årskurs 5. Några övriga kunskapsresultat redovisas inte. Skolan utvärderar heller inte resultaten i förhållande till sitt sätt att organisera, individualisera undervisningen och/eller ge särskilt stöd.

Skolinspektionen vill framhålla att arbetet med skolövergripande sammanställningar och analyser av resultat är en förutsättning för att bedömningar ska kunna göras om verksamheten är utformad på ett sätt som ger eleverna förutsättningar att nå de nationella målen. I det arbetet är det också viktigt att Korstaskolan särskilt analyserar tidsanvändningen i skolan kopplat till resultaten med anledning av att skolan ingår i försöket med timplanelös utbildning.

Rektorens roll är att leda detta kvalitetsarbete och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Det är Skolinspektionens uppfattning att rektorn vid Korstaskolan tillsammans med personalen mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs och åtgärder för utveckling kan vidtas. Dokumentationen av detta kvalitetsarbete behöver förbättras för att kunna vara det stöd i utvecklingsarbetet det är tänkt att vara.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna behöver förbättra sitt arbete med att klargöra mål och krav för elever.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Vid intervjuer med rektorn och lärarna framkommer att samtal med eleverna om skolans mål sker i olika stor omfattning i de olika årskurserna och varierar mellan lärare och ämnen. I intervjuer med elever framkommer vidare att de mer informeras om vad de ska göra än vad de ska kunna, att "mål" ofta handlar vad de ska hinna, exempelvis ett antal sidor i matteboken.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna vid Korstaskolan mer aktivt behöver arbeta för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Motivering:

Elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning och innehåll, är vid Korstaskolan begränsat till att göra val inom de ramar som lärarna planerat. När det gäller undervisningens innehåll visar intervjuerna att inflytandet är begränsat. Både rektorn, lärare och elever uppger att elevinflytandet vid skolan behöver förbättras.

Även i detta sammanhang är det viktigt att informera samt förklara målen för undervisningen för eleverna. Det är svårt att ta ansvar för och att kunna utöva inflytande över undervisningen om eleverna inte vet vad det är de ska lära sig. Skolinspektionen vill poängtera att det är skolans ansvar att se till att eleverna stimuleras att engagera sig i sin egen utbildning. Genom att i högre grad uppmuntra eleverna att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Korstaskolan inte har en plan mot kränkande behandling som fullt ut uppfyller kraven i författningarna.

Författningsstöd:

14 a kap. 6–8 §§ skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Korstaskolan har en likabehandlingsplan, som rektorn uppger, utgår från en gemensam plan för hela kommunen. Denna plan utgår inte från gällande lagstiftning. Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever är upphävd och de aktuella bestämmelserna finns numera i 14 a kap. skollagen och i diskrimineringslagen. Enligt skollagen ska det upprättas en årlig plan mot kränkande behandling och enligt diskrimineringslagen ska det upprättas en likabehandlingsplan. Dessa planer kan slås samman till en.

Korstaskolans plan uppfyller i flera avseenden de krav som ställs på en årlig plan mot kränkande behandling. Den innehåller bland annat en uppföljning och utvärdering av den tidigare planen och utgår exempelvis från en aktuell kartläggning. Den innehåller också en beskrivning av det förebyggande arbetet, både bland elever och personal samt en kompetensutvecklingsplan. Planen innehåller vidare rutiner för hur skolan agerar vid misstänkt mobbning. Av rutinerna framgår att "offrets" vårdnadshavare kontaktas omgående men att vårdnadshavare för den som utsätter någon för kränkningar inte kontaktas i samma skede. Skolinspektionen vill uppmärksamma skolan på att även den kontakten ska tas så snart som möjligt. Av planen framgår inte vem som ansvarar för dokumentation av händelser. Intervjuer med personal och elever visar också att eleverna inte känner till skolans plan eller har varit delaktiga i att ta fram den.

För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans rutiner för arbetet med särskilt stöd behöver ses över. Rektorn måste också se till att studiehundledning på modersmål ges till de elever som har behov av det.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans åtgärdsprogram måste förbättras och upprättas för alla elever som riskerar att inte nå målen.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1–2, 4–5 §§, grundskoleförordningen

Motivering:

Rektorn och personalen uttrycker att det vid Korstaskolan finns ett stort engagemang för eleverna och en vilja att hitta lösningar för att ge eleverna möjligheter att nå målen. Flexibiliteten uppges vara stor och anpassningar görs både avseende lärandemiljön och undervisningsmetoder.

Korstaskolan har tillsammans med Skönsbergs skola ett gemensamt dokument som anger en arbetsgång kring särskilt stöd. Dokumentet kan fungera som ett stöd i arbetet för elever i behov av särskilt stöd. När det gäller arbetsgången i dokumentet framgår dock att rektorn kan komma in sent i processen. Enligt nuvarande grundskoleförordning ska rektorn på ett tidigare stadium komma in i processen och se till att behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om sådant behov visar sig föreligga ska åtgärdsprogram upprättas. Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att den nya skollagen (SFS 2010:800) ska tillämpas från den 1 juli. En förändring är då att rektorn får rätt att delegera vissa enskilda ledningsuppgifter till en anställd som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som handlar om särskilt stöd, om inte annat anges.

Vid Korstaskolan utarbetas åtgärdsprogram när en elev befaras att ej nå målen i svenska, matematik eller engelska samt vid sociala problem. Skolinspektionen vill uppmärksamma skolan på att ämnen inte bör särskiljas från varandra på detta sätt. I grundskoleförordningen anges att en elev ska ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska uppnåts i slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Detta gäller oavsett ämne.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte elevens behov på ett tydligt sätt vilket också medför och de åtgärder som beskrivs är otydliga. Åtgärdsprogrammen har vidare i stor utsträckning vida målformuleringar vilket gör att de är svåra att utvärdera. Det framgår heller inte alltid tydligt vem som ansvarar för åtgärderna eller när och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen vill uppmärksamma Korstaskolan på att av ett åtgärdsprogram ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas och utvärderas. För att åtgärdsprogrammet ska kunna fylla den funktion som är avsedd och uppfylla förordningens krav är det viktigt att Korstaskolan arbetar vidare för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Elever med annat modersmål än svenska som har behov av särskilt stöd ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. I intervjuer framkommer att studiehandledning på modersmål inte ges till någon elev vid Korstaskolan trots att det finns elever som har behov av det.

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande**Bedömning:**

Rektorn beslutar inte om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev i enlighet med skollagen. Undervisningen i svenska som andraspråk genomförs inte heller på det sätt lagen föreskriver.

Författningsstöd:

2 kap. 15-16 § andra stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Vid Korstaskolan får elever undervisning i svenska som andraspråk. Dokumentstudier, intervjuer med rektorn och personal visar att det inte är tydligt på vilka grunder elever undervisas i detta ämne. Vidare framkommer att undervisningen mer bedrivs i form av stödundervisning än som ett eget ämne. Rektorn uppger att eleverna egentligen inte är i behov av svenska som andraspråk utan mer i behov av särskilt stöd i svenska.

Skolinspektionen vill klargöra att elever som behöver undervisning i svenska som andraspråk ska få sin svenskundervisning med utgångspunkt från den kursplanen i stället för undervisning i svenska. Vidare är det rektorn som ska besluta om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

Tillsynsprotokoll för Skönsbergs skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

x

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☒

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☒

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☒

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. Skolan kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper och Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna

Motivering:

Det framkommer av de dokument Skönsbergs skola skickat in till Skolinspektionen och av samtalen med rektorn och lärarna att en stor andel elever inte når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik i årskurs 3 och 5 samt i engelska i årskurs 5. I skolans kvalitetsredovisning framgår att 40 procent av eleverna i årskurs 3 bedöms nå målen i svenska som andraspråk, 38 procent i svenska och 23 procent i matematik. Det framgår också att 15 procent av eleverna, det vill säga, 2 av 13 uppnådde kravnivån för godkänt på de nationella proven i årskurs 3.

I årskurs 5 bedöms 33 procent av eleverna i årskurs 5 nå målen i svenska, 40 procent i svenska som andraspråk, 27 procent i matematik och 55 procent i engelska. Vidare framgår att 27 procent, det vill säga, 3 av 11 uppnådde kravnivån på de nationella ämnesproven.

Skolan kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål i årskurs 5. Kunskapsresultaten har därför inte kunnat bedömas i helhet. Se vidare bedömningsområdet *Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering*.

Sammantaget indikerar de kunskapsresultat som Skolinspektionen tagit del av samt avsaknad av uppföljning och utvärdering av samtliga ämnen att elevernas kunskapsresultat måste förbättras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att lärarna på ett tydligare sätt måste följa upp, utvärdera och analysera varje elevs kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas och läroplanens krav i samtliga ämnen och årskurser.

Skolinspektionen bedömer vidare att arbetet med att ge eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling genom utvecklingssamtal, individuella utvecklingsplaner, IUP, med skriftliga omdömen måste förbättras. De skriftliga omdömena måste omfatta samtliga ämnen.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:*Kunskapsuppföljning*

Lärarna dokumenterar uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling och resultat i svenska, matematik och till viss del i engelska. Däremot framkommer av dokumentstudier och intervjuer att det brister när det gäller dokumenterad uppföljning och utvärdering i övriga ämnen relaterat till läroplanens och kursplanernas mål. I intervju med lärarna framkommer att de i en del ämnen mer följer upp vad eleven gjort och i mindre utsträckning vad eleven lärt. Något som de tror kommer att förbättras med utgångspunkt i det pågående utvecklingsarbetet i samband med den nya läroplanen med nya kursplaner.

Utvecklingssamtal, IUP med skriftliga omdömen

Rektorn och lärarna uppger att i samband med utvecklingssamtalen upprättas IUP, för alla elever. De uppger dock samtidigt att de inte lyckas få alla föräldrar att komma till utvecklingssamtalen. De IUP som Skolinspektionen har tagit del av är kortfattade, vida och saknar en tydlig koppling till de nationella målen. De mål som finns uppsatta i IUP är exempelvis att klara målen, jobba hemma, "lilla plus" och öva stavning. Vidare saknas också en sammanfattning av vilka insatser skolan ska vidta för att eleven ska utvecklas mot målen och ansvaret läggs ofta på hemmet.

IUP ska innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne. De skriftliga omdömen Skolinspektionen tagit del av är inte kopplade till kursplanernas mål i de olika ämnena. De innehåller kryssrutor som anger om eleven når målen eller inte. Vilka mål som nås eller inte framgår inte. Vidare framgår av intervjuer med lärare att alla elever inte får skriftliga omdömen i alla ämnen som de får undervisning i. Enligt Skolinspektionen behöver rektorn tillsammans med lärarna arbeta för att de skriftliga omdömena och elevernas framtidsytande mål i de individuella utvecklingsplanerna formuleras på ett sådant sätt att de konkret och tydligt står i relation till de nationella målen.

Se vidare Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för att elevernas kunskapsutveckling och resultat regelbundet följs upp och utvärderas på individ-, grupp- och skolnivå i samtliga ämnen och årskurser.

Skolinspektionen bedömer vidare att rektorn behöver ta ett större ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans övriga resultat och använda detta underlag för att nå de nationella målen. Skolan måste också dokumentera sitt kvalitetsarbete så att det kan vara ett stöd i skolans utvecklingsarbete.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen och för att skolans resultat följs upp och utvärderas. Varje termin genomförs klassgenomgångar på Skönsbergs skola där rektor deltar och får information om elevernas resultat, främst vilka elever som är i behov av särskilt stöd i svenska, matematik och engelska. Några andra resultat efterfrågas och dokumenteras inte för att kunna användas som underlag i kvalitetsarbetet. Rektorn gör inte heller några sammanställningar på grupp och skolnivå av kunskapsutveckling och resultat i de olika ämnena och årskurserna.

Skolans kvalitetsredovisning är innehållsrik och ger mycket information om skolan. Den har dock mer karaktären av en verksamhetsredogörelse och saknar i vissa avseenden resultat i enlighet med nationella mål. Analyser görs men kopplas inte alltid till åtgärder för utveckling. De kunskapsresultat som följs upp och redovisas är resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 samt måluppfyllelsen i svenska och matematik i årskurserna 3 och 5 samt engelska i årskurs 5. Några övriga kunskapsresultat redovisas inte. Skolan behöver mer tydligt utvärdera resultaten i förhållande till sitt sätt att organisera, individualisera undervisningen och/eller ge särskilt stöd.

Skolinspektionen vill framhålla att arbetet med skolövergripande sammanställningar och analyser av resultat är en förutsättning för att bedömningar ska kunna göras om verksamheten är utformad på ett sätt som ger eleverna förutsättningar att nå de nationella målen. I det arbetet är det också viktigt att Skönsbergs skola särskilt analyserar tidsanvändningen i skolan kopplat till resultaten med anledning av att skolan deltar i försöket med timpanelös utbildning.

Rektorns roll är att leda detta kvalitetsarbete och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Det är Skolinspektionens uppfattning att rektorn vid Skönsbergs skola mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs. Tillsammans med personalen behöver uppföljningar analyseras och åtgärder för utveckling vidtas. Dokumentationen av detta arbete behöver förbättras för att kunna vara ett stöd i utvecklingsarbetet det är tänkt att vara.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna behöver förbättra sitt arbete med att klargöra mål och krav för elever.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Vid intervjuer med lärarna beskrivs att samtal med eleverna om skolans mål sker i olika stor omfattning i de olika årskurserna och varierar mellan lärare och ämnen. I intervjuer med elever framkommer vidare att de mer informeras om vad de ska göra än vad de ska kunna. Se även bedömningspunkten om utvecklingssamtal och IUP med skriftliga omdömen.

Skolinspektionen vill betona att skolan ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna vid Skönsbergs skola mer aktivt behöver arbeta för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Motivering:

Elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning och innehåll, är begränsat till att göra val inom de ramar som lärarna planerat. När det gäller undervisningens innehåll visar intervjuerna att inflytandet är begränsat. Både rektorn, lärare och elever uppger att elevinflytandet vid skolan behöver förbättras.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med att ge eleverna inflytande över det egna lärandet behöver utvecklas. Även i det sammanhanget behöver arbetet med att informera samt förklara målen för undervisningen för eleverna förbättras. Det är svårt att ta ansvar för och att kunna utöva inflytande över undervisningen om eleverna inte vet vad det är de ska lära sig. Skolinspektionen vill poängtera att det är skolans ansvar att se till att eleverna stimuleras att engagera sig i sin egen utbildning. Genom att i högre grad uppmuntra eleverna att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Bedömningsområde: Tillit till elevens förmåga**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna inte i tillräcklig utsträckning har höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

I intervju med rektorn och lärare om skolans kunskapsresultat framkommer att det varierar i vilken utsträckning rektorn och lärarna vid skolan har höga och tydliggjorda förväntningar på eleverna. Rektorn menar att de kan bli tydligare i att mer systematiskt uttrycka skolans förväntningar till elever och föräldrar. Rektorn och personalen uppger att många elever vid skolan kommer från hem som saknar studietradition, är nyanlända till Sverige och har annat modersmål. Detta kan, enligt rektorn och lärarna, vara en förklaring till och förståelse för skolans låga resultat avseende kunskapsresultat och leda till lågt ställda förväntningar. Skolans rektor och personalen behöver därför, enligt Skolinspektionen, i större utsträckning följa upp och utvärdera resultat, föra diskussioner om hur de kan förbättra resultaten med utgångspunkt i den kunskapssyn och den värdegrund som skolans styrdokument tar sin utgångspunkt i. Vidare behöver de förbättra sitt arbete med att klargöra målen för utbildningen för eleverna och samtidigt förmedla att de tror att eleverna ska lyckas.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Skönsbergs skola inte har en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven i författningarna.

Författningsstöd:

14 a kap. 6–8 §§ skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skönsbergs skola har en likabehandlingsplan, som rektorn uppger, utgår från en gemensam plan för hela kommunen. Denna plan utgår inte från gällande lagstiftning. Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever är upphävd och de aktuella bestämmelserna finns numera i 14 a kap. skollagen och i diskrimineringslagen. Enligt skollagen ska det upprättas en årlig plan mot kränkande behandling och enligt diskrimineringslagen ska det upprättas en likabehandlingsplan. Dessa planer kan slås samman till en.

Planen innehåller en i allmänna ordalag beskrivning av det förebyggande arbetet samt rutiner vid misstänkt mobbning. Av rutinerna framgår att "offrets" vårdnadshavare

kontakts omgående men inte att vårdnadshavare för den som utsätter någon för kränkningar kontakts i samma skede. Skolinspektionen vill uppmärksamma skolan på att även den kontakten ska tas så snart som möjligt. Av planen framgår inte vem som ansvarar för dokumentation av händelser. Intervjuer med personal och elever visar också att eleverna varken känner till skolans plan eller har varit delaktiga i att ta fram den. Planen saknar också uppgifter om vilka konkreta förebyggande insatser som ska påbörjas och genomföras under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning av verksamhetens behov.

För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans rutiner för arbetet med särskilt stöd behöver ses över. Rektorn måste säkerställa att alla elever i behov av särskilt stöd får det stöd de behöver för att nå målen för utbildningen. Skolan behöver också se till att studiehandledning på modersmål ges till de elever som har behov av det.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans åtgärdsprogram måste förbättras och upprättas för alla elever som riskerar att inte nå målen.

Vid Skönsbergs skola finns elever som av särskilda skäl ges stöd utanför ordinarie klass utan att beslut om särskild undervisningsgrupp fattats.

Vid Skönsbergs skola finns det elever som har beslut om anpassad studiegång i vilka det inte framgår vari anpassningen består. Vidare framkommer att det i den internationella klassen finns elever som inte undervisas i samtliga ämnen men där beslut om anpassad studiegång saknas.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1–2, 4–5 §§, grundskoleförordningen

Motivering:

Rektorn och personalen uttrycker att det vid Skönsbergs skola finns ett stort engagemang för eleverna och en vilja att hitta lösningar för att ge eleverna möjligheter att nå målen. Trots det är kunskapsresultaten låga vid skolan och personal uttrycker att det är tveksamt om alla elever får det stöd de behöver. Enligt både rektorn och personal är behoven stora och resurserna begränsade.

Skönsbergs skola har tillsammans med Korstaskolan ett gemensamt dokument som anger en arbetsgång kring särskilt stöd. Dokumentet kan fungera som ett stöd i arbetet för elever i behov av särskilt stöd. När det gäller arbetsgången i dokumentet framgår dock att rektorn kommer in sent i processen. Enligt nuvarande grundskoleförordning

ska rektorn på ett tidigare stadium komma in i processen och se till att behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om sådant behov visar sig föreligga ska åtgärdsprogram upprättas. Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att när den nya skollagen (SFS 2010:800) ska tillämpas från den 1 juli. En förändring är då att rektorn får rätt att delegera vissa enskilda ledningsuppgifter till en anställd som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som handlar om särskilt stöd, om inte annat anges.

Vid Skönsbergs skola får några elever huvuddelen av sin undervisning utanför klassens ram i den så kallade "lilla gruppen" utan att det finns beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Elever i den gruppen får vidare sin undervisning bland annat av personal som saknar lärarutbildning och som inte är insatta i om eleverna har åtgärdsprogram. Enligt grundskoleförordningen ska särskilt stöd i första hand ges inom klassens ram. Om det finns särskilda skäl, får sådant stöd i stället ges i en särskild undervisningsgrupp.

Vidare finns det elever som har beslut om anpassad studiegång men där det inte framgår var i anpassningen består. Det framkommer också att alla elever i den internationella klassen inte har beslut om anpassad studiegång trots att de inte undervisas i alla ämnen. Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att enligt den nya skollagen kommer beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång att läggas på rektor och ej vara möjligt att delegera.

Elevernas behov av särskilt stöd uppmärksammas, utredningar görs och åtgärdsprogram upprättas i framför allt ämnena svenska, matematik och engelska samt vid sociala problem. Skolinspektionen vill uppmärksamma skolan på att ämnen inte bör särskiljas från varandra på detta sätt. I grundskoleförordningen anges att en elev ska ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska uppnått i slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Detta gäller oavsett ämne.

Tillsynen visar att det är otydligt om åtgärdsprogram upprättas för alla elever som riskerar att inte nå målen och som är i behov av särskilt stöd. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte elevens behov på ett tydligt sätt. Åtgärdsprogrammen har också i stor utsträckning vida målformuleringar vilket gör att de är svåra att utvärdera. Vidare framgår det inte tydligt hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen vill poängtera att av ett åtgärdsprogram ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärder ska följas och utvärderas. För att åtgärdsprogrammet ska kunna fylla den funktion som är avsedd och uppfylla förordningens krav är det viktigt att Skönsbergs skola arbetar vidare för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Elever med annat modersmål som har behov av särskilt stöd ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. I intervjuer framkommer att studiehandledning på modersmål inte ges till någon elev vid Skönsbergs skola trots att det finns ett flertal elever som har behov av det.

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande**Bedömning:**

Rektorn beslutar inte om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev i enlighet med skollagen. Undervisningen i svenska som andraspråk genomförs inte heller på det sätt lagen föreskriver.

Författningsstöd:

2 kap. 15-16 §, 5 kap 5 och 10 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Vid Skönsbergs skola får ett flertal elever undervisning i svenska som andraspråk. Dokumentstudier, intervjuer med rektorn och personal samt besök i verksamheten visar att det inte är tydligt på vilka grunder elever undervisas i detta ämne. Vid Skönsbergs skola är det läraren i svenska som andraspråk som i stor utsträckning avgör vilka elever som får tillgång till den undervisningen. Vidare framkommer att undervisningen mer bedrivs i form av stödundervisning i flera ämnen än som ett eget ämne.

Skolinspektionen vill klargöra att elever som behöver undervisning i svenska som andraspråk ska få sin svenskundervisning med utgångspunkt från den kursplanen i stället för undervisning i svenska. Vidare är det rektorn som ska besluta om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Om det framkommer att en elev riskerar att inte nå målen i något ämne ska rektorn se till att en utredning görs. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd i något ämne ska åtgärdsprogram upprättas och särskilt stöd ges kopplat till detta ämne.